

Ecologisch advies windpark Doetinchem

Provincie Gelderland, 31 mei 2023

Betreft: Ambtelijke reactie, provincie Gelderland, team Natuur op:

1. Toetsing GNN en GO Windpark Doetinchem Bureau Waardenburg, 26 april 2023
2. Notitie bepaling verlies en impactfactor Groene Ontwikkelzone Windpark Doetinchem, Bureau Waardenburg (26 april 2023)

Stand van zaken

Naar aanleiding van meerdere gesprekken en een schriftelijk advies, meest recent op 13 maart 2023, zijn bovengenoemde notities aangepast. In deze stukken is uitgebreid uitgewerkt wat de effecten van het windpark zijn op natuur die beschermd is op basis van de omgevingsverordening, in dit geval GNN en GO.

We geven hierbij advies dat de gemeente kan meewegen in het nemen van een principebesluit. Het advies beperkt zicht tot aspecten van GNN en GO, en gaat niet in op natuurgebieden en soorten beschermd op basis van de Wnb.

Figuur 1. Ligging windturbines, overdraaicirkels en onderdelen van Groene ontwikkelzone en Gelders natuurnetwerk.

Samenvatting van het advies

Voor de effecten op GNN kunnen we een positief advies geven.

Het advies voor GO is negatief. Om tot een positief advies te komen zijn de volgende aanpassingen nodig:

- De verstoringsafstand moet worden bijgesteld. Gebaseerd op de onderbouwing in jullie toetsing concluderen wij 100m.
- de versterkingsopgave moet opnieuw worden berekend met bovenstaande verstoringsafstand en inclusief een inschatting van de impact van benodigde toegangswegen

Dit advies is nadrukkelijk gebaseerd op de huidige fase van de plannen. Voor vaststelling van omgevingsplan zal de provincie een definitief advies opstellen. Dat zal zijn op basis van de definitieve opstelling van de windturbines, ligging van de toegangswegen en een uitgewerkt versterkingsplan. Dit advies zal aangeven of de onderbouwing van de versterkingsopgave en versterkingsplan voldoen.

Nadere uitwerking van het advies

Toetsing van GNN

De rapporten geven in grote lijnen een goed beeld van de effecten op oppervlakte, kwaliteit en samenhang van het GNN.

De onderbouwing dat er sprake is van een verstoringsafstand van worst case 75 m en dat geen negatief effect op spechten optreedt onderschrijven wij grotendeels hoewel er enkele details in de argumenten zwak zijn onderbouwd. Aangezien het hier om een klein deel GNN gaat waar alleen de overdraai van 1 windturbine overheen valt, kunnen wij toch instemmen met de conclusie dat geen negatieve effecten op GNN optreden, en er dus geen sprake is van overtreding van Artikel 2.39 van de Omgevingsverordening.

Toetsing GO

Voor GO gelden regels 2.52 t/m 2.54 van de Omgevingsverordening. De kern hiervan is dat de effecten van de windturbines op actuele en potentiële natuurwaarden worden bepaald, gerelateerd aan de hier geldende kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen en aan de ecologische samenhang. Daarnaast moet een versterkingsopgave voor GO worden berekend waarvoor de verstoringsafstand en verstoringsgraad moeten worden bepaald, gerelateerd aan het type windturbine, de ligging en de actuele en potentiële natuurwaarden. Vervolgens dient ook een versterkingsplan te worden uitgewerkt

Effecten op kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen en samenhang.

- Bij de toetsing ligt het accent op actuele natuurwaarden, maar is te weinig rekening gehouden met de potentiële natuurwaarde. De potentiële natuurwaarde zit vooral in de realisatie van de ecologische verbindingszone, waaraan ook het windpark via de versterkingsopgave dient bij te dragen. Dit dient terug te komen bij de in de effectbepaling te betrekken soorten en in het toetsen van effecten op ecologische samenhang
- Zowel bij effectbepaling als bij het bepalen van de versterkingsopgave moet ook de aanleg van verharde wegen worden betrokken, daaraan wordt vrijwel geen aandacht besteed

Bepaling van de versterkingsopgave

- De verstoringssafstand is bepaald op basis van effecten op zangvogels van meer besloten biotopen die tot 50m gaan, vervolgens wordt worst case 75m aangehouden, gelijk aan de wieklengte die ook als minimum geldt volgende GO-regels. Het rapport meldt tegelijk voor effecten op broedvogels in (half-)open landschap weinig gegevens bekend zijn, maar dat deze mogelijk tot 100 m gaan. P. 10: "De directe omgeving kan minder geschikt worden broedvogels van open landschap, tot op een verstoringssafstand van 100 m (Steinborn et al. 2011, Steinborn & Steinmann 2014)." Ook in p14 van de GNN en GO toets wordt aangegeven dat verstoring van soorten van dynamisch moeras mogelijk verder gaat dan 75 meter. Dynamisch moeras is het belangrijkste element dat in de EVZ rietzanger moet worden gerealiseerd, met grotere vogelsoorten zoals bruine kiekendief en roerdomp, dus dit is een belangrijke potentiële natuurwaarde. Aangezien rekening moet worden gehouden met hier gewenste soorten voor EVZ rietzanger is 75 meter niet als worst case te beschouwen. De verstoring kan volgens de in het rapport aangehaalde bronnen zeker tot 100 meter optreden. Op nog grotere afstand is verstoring ook niet uit te sluiten, maar ook veel minder hard, en voor minder soorten van toepassing. Dan is 100 meter geen absolute worst case maar wel een realistische inschatting van de verstoringssafstand.,
- Wij kunnen instemmen met het feit dat de verstoringssgraad moeilijk is te bepalen en dat 50% de best haalbare schatting is.

Op basis hiervan concluderen wij dat de effecten op GO onvoldoende zijn onderbouwd en dat bij het bepalen van de versterkingsopgave van 100 in plaats van 75 m moet worden uitgegaan. Daarbij merken we ook op dat als in de toekomst wordt gekozen voor een grotere wieklengte dan 75 m, de toetsing daar mogelijk nog aanpassing op behoeft. De versterkingsopgave voor de windturbines bedraagt dan 8830 punten, gebaseerd op 5 windturbines, 75 m wieklengte, 100 m verstoringssafstand en 50% verstoringssgraad. Daar moet nog de versterkingsopgave voor de aanleg van beheerwegen worden toegevoegd. Daarmee komt de versterkingsopgave circa 2 x zo hoog als aangegeven in de Notitie bepaling verlies en impactfactor.

Versterkingsplan

Er is nog geen versterkingsplan uitgewerkt omdat de initiatiefnemers via een principebesluit van de gemeente meer zekerheid willen over de haalbaarheid. Dat is begrijpelijk, maar maakt tevens de toetsing onzeker: waar komen de versterkingsmaatregelen, en in hoeverre wordt de samenhang verstoord door de windturbines en eventueel ook de beheerwegen. Om een definitief advies in en volgende fase te kunnen opstellen is een versterkingsplan nodig.

Slotopmerking

In eerder overleg is aangegeven dat de EVZ-das niet op het plangebied van toepassing is ondanks dat deze hier op de kaart behorende bij de Omgevingsverordening is aangegeven. Er loopt nu een actualisatie van de Ecologische verbindingzones en dit resulteert er waarschijnlijk in dat het westelijk deel van het plangebied toch EVZ-das zal blijven, maar het oostelijke deel niet. Voor de effectbepaling heeft dit weinig gevolgen, voor de omvang van de versterkingsopgave geheel niet. Wel zal de aard van versterkingsmaatregelen in het nog op te stellen versterkingsplan niet alleen op EVZ-model rietzanger maar ook op EVZ-model das moeten worden afgestemd.